

18. april 2016
fl

FOLKETINGET
Udvalgssekretariatet
Miljø- og Fødevareudvalget
Att.: Kontorkonsulent Tommy Jørgensen
Christiansborg
1240 København K

Miljø- og Fødevareudvalget

Danske Træindustrier og Træ- og Møbelindustrien havde fornøjelse af at deltage i foretræde for udvalget den 13. april 2016 vedrørende urørt skov/Naturpakken.

Fra Danske Træindustrier (DTI) deltog:

- Knud Svinding, formand
- Peter Jensen, næstformand
- Henrik Skibsted, bestyrelsesmedlem

Fra Træ- og Møbelindustrien (TMI) deltog:

- Branchedirektør Flemming Larsen, Træ- og Møbelindustrien

I forlængelse af foretrædet fremsender vi hermed til udvalgets orientering:

- Et notat, som sammenfatter vores vurdering af situationen og af mulighederne
- En pjece fra Trae.dk om de miljømæssige effekter af produktion og anvendelse af træ.

Vi henviser i øvrigt til en interessant forskningsrapport "Naturhänsyn vid avverkning- en syntes av forskning från Norden och Baltikum"

Rapporten er udført under forskningsprogrammet Smart hänsyn, der ledes af Sveriges landbrugsuniversitet og Skogforsk på Umeå Universitet.

I rapporten sammenfattes og drages konklusioner ud fra ca. 120 videnskabelige studier om effekten af naturhänsyn (biodiversitetshänsyn) ved skovning af træ (træproduktion).

En artikel i Skogseko nr. 1 marts 2016 formidler kort, hvad forskningsrapporten indeholder.

Denne artikel kan læses på følgende link:

<http://dmweb.v-tab.se/webpages/Skogseko/SKEH-160001.html>

Sammenfatninger af rapporten kan læses på: <http://www.slu.se/smarthansyn-synteser>

Vi står naturligvis til rådighed for udvalgets medlemmer i det omfang det ønskes.

Det vedlagte materiale kan offentliggøres.

På DTI's og TMI's vegne

Flemming Larsen
Branchedirektør
Tel: 3377 3408 / mail: fl@di.dk

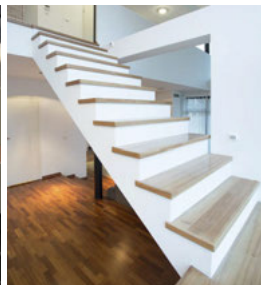
Danske Træindustrier og Træ- og Møbelindustrien – pointer fremlagt ved foretræde for Miljø- og Fødevarerudvalget den 13. april 2016.

- Danske Træindustrier og Træ- og Møbelindustrien oplever at såvel **træindustrien som klimaet er glemt** i hele debatten om biodiversitet og urørt skov.
- Ud af det samlede areal af FSC-certificerede skove i Danmark findes 98 % på Naturstyrelsens arealer og 2 % i de private skove. FSC-certifikater er et krav på mange eksportmarkeder. DTI har medlemmer som qua FSC-certificeringen køber 70 % af deres træ hos Naturstyrelsen. Udlægges store dele af Naturstyrelsens ældre løvskovsarealer som urørt skov, vil denne **reduktion i forsyningen af FSC-certificeret træ medføre at flere savværker bliver lukningstruede**. Samme problematik vil have afsmittende effekt på møbelindustrierne.
- Hugstoppet giver umiddelbart problemer for savværkerne. **På helt kort sigt medfører det indførte hugstopt i Naturstyrelsens skove risiko for tab af arbejdspladser**, med mindre det snart ophæves.
- Naturstyrelsens skove er ubetinget Danmarks bedste produktionsskove. **Særligt er vejenes beskaffenhed i Naturstyrelsens skove så træ kan afhentes selv i våde vintre og under tøbrud**. Dette kan man ikke i de private skove. Derfor er Naturstyrelsen en afgørende leverandør for råtræforsyningen i vejræssigt vanskelige perioder.
- Danmarks forpligtelser til at modvirke klimaforandringer og samtidigt bevare biodiversitet konflikter. **Udlægning af store arealer af de bedste produktionsskove til biodiversitetsformål vil skade klimaindsatsen**. Produktionsskove har ubetinget den største positive effekt i forhold til CO₂-regnskabet, idet de leverer træ til savværkerne, hvor CO₂ lagres i de opskårne træprodukter i møbler og konstruktionstræ. Denne CO₂-lagring binder CO₂ helt indtil produkterne ender deres liv og ofte brændes, så CO₂ frigives og indgår i kredsløbet igen.
- Den primære træindustri og møbelindustrien er blandt de **mest klima- og miljøvenlige industrier**, hvis råstof er bæredygtigt produceret træ fra skovene. Produktionen er helt igennem miljøvenlig, og affaldet fra produktionen sælges som brændsel til kraftvarmeværker, træpiller eller brænde – alt sammen **miljørigtig bioenergi**.

DTI og TMI er ikke modstandere af ønsket om mere biodiversitet. Der henstilles til, at man ikke udlægger de bedste produktionsarealer. Den **råtrækvalitet** branchen køber fra Naturstyrelsen bygger på ca. 200 års skovdyrkning. Det er bl.a. på baggrund af den høje kvalitet, at træindustrierne kan producere bæredygtige produkter, hvoraf mellem **70-80 % eksporteres**.

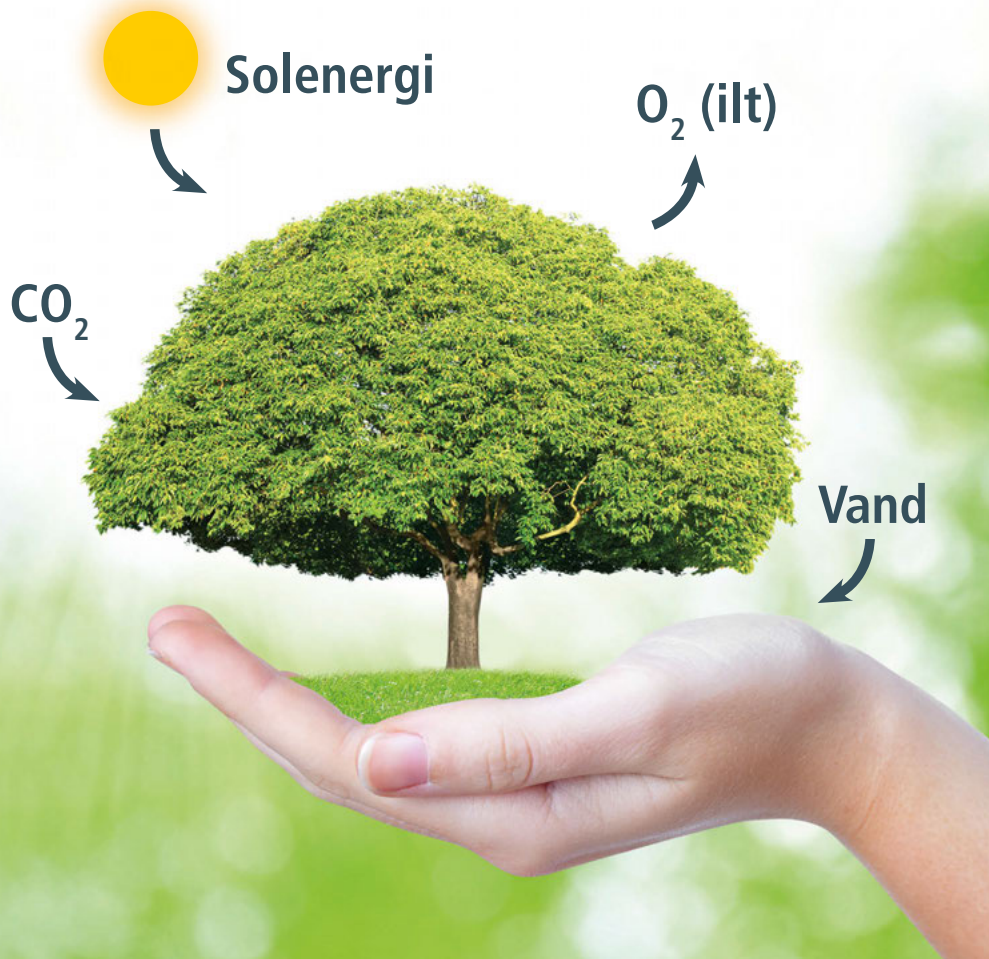
- Den biodiversitet, der ses i skovene i dag er fremkommet fordi skovene er blevet dyrket bæredygtigt. I Sverige viser nye undersøgelser fra Skogforsk, at det kan lade sig gøre at **kombinere træproduktion og en positiv udvikling i biodiversitet**. Medregn derfor den biodiversitet, som kan udvikles i samspil med træproduktion i det samlede billede af den ønskede fremtidige biodiversitet.

- De ca. 200 år gamle økosystemer, der ses i **Danmarks skove er reelt under udvikling og har ikke vist skovenes potentiale for udvikling af biodiversitet endnu**. Med forventede naturlige cyklus på måske 300-400 år for bøgeskove og måske 500-600 år for egeskove, er der således lang vej endnu. Ses det i sammenhæng med klimaforandringer vil det ikke være muligt at hindre, at nogle arter uddør og andre arter indvandrer. Skovenes biodiversitet vil udvikle sig dynamisk.
- På de arealer, der ensidigt skal producere biodiversitet, vil DTI og TMI anbefale, at man ikke anvender en bred pensel ud fra en modelberegning lavet biologerne fra universiteterne, men i stedet **udnytter den viden og de ressourcer, som Naturstyrelsen besidder**. De medarbejdere, som har sin daglige gang i skovene, ved ret klart hvilke arealer som indeholder værdifuld natur samt også hvilke arealer, der har stort potentiale for at udvikle stor biodiversitet. **Derfor bør Naturstyrelsen være de primære til at udpege arealer, som bør udlægges til urørt skov**.
- En anden mulighed kunne være, at se på en evt. udpegning af **brede skovbryn på Naturstyrelsens arealer**. Det vil umiddelbart sikre de **biologisk mest værdifulde arealer** og samtidig påvirke produktionen af værdifuldt gavntre i mindre grad.
- Der opfordres til at regeringen, som det primære, ser på de arealer, der **allerede i dag henligger som urørte skove og krat**, der ikke er tilgængelige for træproduktion. Det må alt andet lige være mere **økonomisk fornuftigt**, at sikre de arealer, som allerede henligger som udyrkede fremfor at udlægge produktive arealer. Det er gældende for både Naturstyrelsens arealer samt i de private skove.
- Udlægning af store arealer af urørt skov vil kunne betyde **tab af vækst og arbejdspladser**. I det værst tænkelige scenarie vil der kunne opstå et produktionstab på 2. mia. samt **øgede offentlige udgifter på op mod kr. 300 mio.** pga. overførselsudgifter samt tabte skatteindtægter.
- Det vil **svække konkurrencekraften** for danske træindustrier, som beskæftiger omkring 2000 ansatte, fortrinsvis ufaglært arbejdskraft i Danmarks yderområder – **arbejdspladser som er svære at erstatte**.
- Det vil påvirke de generelle konkurrencevilkår for store dele af træ- og møbelindustrien som **beskæftiger omkring 15.000 ansatte**, og som er afhængige af leverancer af FSC-certificeret træ.
- Vi opfordrer regering og Folketing til at **afveje hensynet til vækst og arbejdspladser** i træ- og møbelindustrien og sikre, at der ikke lukkes for adgangen til lokalt produceret FSC-certificeret bæredygtigt råtræ. Det vil med sikkerhed være **dyrt for statskassen**, true savværkers overlevelse, skade produktionen af bæredygtige træprodukter i Danmark og modarbejde klimaindsatsen.

Hvis du bruger mere træ,
kan du gavne klimaet, miljøet,
skovene, humøret, sundheden,
byggeriet og økonomien...

Træ er genialt

Træ er verdens mest miljøvenlige råstof

Træ er nøglen til en bæredygtig fremtid:

1. Træ er en fornyelig ressource, vokset op på solenergi og luftens kulstof.
2. Træ giver ikke affald, men energi der sparer kul, olie og gas.

Træ vokser. Det er en fornyelig ressource
Der kommer mere og mere træ i Danmarks og Europas skove.

Gennem flere hundrede år er der hvert år kun blevet fældet en del af skovens årlige tilvækst, målt i m³ træ.

◀ Træ er naturens eget genbrug af sol og kulstof

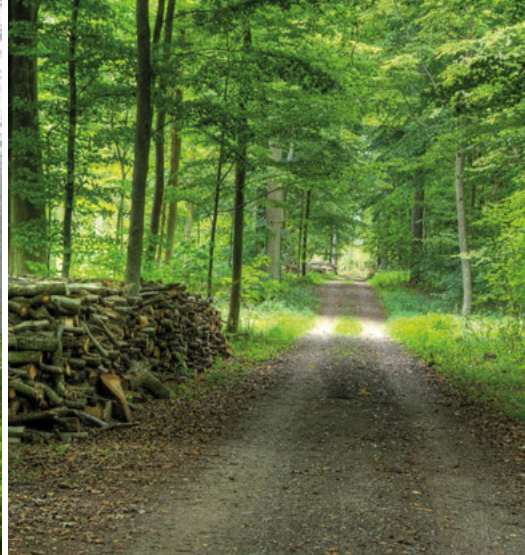
Træets kredsløb gavner klimaet

Træ og alle andre planter er lavet af luftens CO_2 og solenergi.

Træer og træprodukter gavner derfor klimaet: De fjerner CO_2 fra luften og lagrer det indtil træet rådner eller bliver brændt.

Træ er CO_2 -neutralt når det brændes af
 Uanset om træ rådner eller bliver brændt af, frigives CO_2 og solenergi. Når energien udnyttes, fx i en brændeovn eller et kraftværk, kan man spare kul, olie og gas.

Derfor er træ en CO_2 -neutral energikilde: Man udnytter energi og kulstof (C) som allerede er i kredsløb, i stedet for at hente ekstra kulstof op af jorden i form af kul, olie og gas.

Træforbrug er godt for skovene

Der høstes træ i stort set alle skove i Danmark og Europa. Og det er godt for skovene:

- Unge træbevoksninger skal tyndes for at de resterende træer kan vokse sig store.
- Skovene genplantes når træer bliver fældet. Skovarealet stiger i Danmark og hele Europa og har gjort det i mange år.

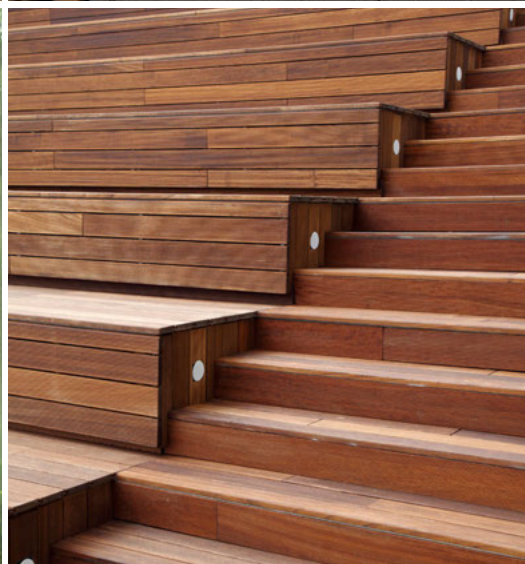
- Jo mere træ der bruges, jo større grundlag er der for at plante ny skov og øge skovarealet.
- Salg af træ giver skovene en indtægt som øger muligheden for også at fremme skovens andre værdier, fx et rigt dyre- og planteliv.

Træ kan certificeres

Certificeret træ kommer fra skove, der kan dokumentere, at skovdriften er bæredygtig. For eksempel at skovene genplantes efter hugst. Der er mange certificeringssystemer for træ, fx FSC og PEFC.

På verdensplan falder skovarealet på grund af rydning af tropisk regnskov, ofte ved simpel afbrænding.

Regnskove ryddes især på grund af fattigdom: Skov omlægges til landbrugsjord, der kan producere fx kødkvæg, soja og majs. Regnskove kan bevares, hvis de bliver mere værd for lokalbefolkningen end den landbrugsjord, der ellers kunne være på arealet. Det sker, hvis omverdenen køber bæredygtigt produceret træ fra regnskovene.

Træ er godt for alle sanser

- Træ er smukt og fås i vidt forskellige farver og åretegninger.
- Træ føles godt. Det er varmere og blødere mod huden end fx metal, sten og plast. Derfor er det dejligt at stryge hånden hen over et træmøbel.
- Træ lyder godt. Koncertsale bygges i træ fordi det giver den bedste akustik. Og blæsere, strygere, guitarer, kontrabasser, klaverer, flygler, orgler, trommer og xylofoner er lavet af træ.

- Træ lugter godt, især når det er frisk. Og på vidt forskellige måder, alt efter træarten.
- Træ smager godt, fx når man lagrer vin på egefade.

Træ er hygiejnisk

Træ udtørker og dræber bakterier. Derfor er fx skærebrætter af træ mere hygiejniske end af fx plast og metal.

Alle almindelige opvaskemidler er lige så effektive på træ som på andre materialer.

Træ er rart at bo i

Mange oplever at indeklimaet i træhuse er behageligere end i andre huse. Det kan være fordi:

- Træ er et levende materiale, der udjævner luftens fugtighed og fjerner følelsen af indelukket luft.
- Træ er behageligt at gå på. Trægulve fjedrer en smule og er mindre belastende for ryg og ben end fx beton. I mange sportsgrene, fx håndbold, foretrækker spillerne trægulve.

Træ giver varme

Træ leverer 41% af Danmarks vedvarende og CO₂-neutrale energi. Det er mere end nogen anden energikilde.

Med en brændeovn kan man selv nyde vedvarende og CO₂-neutral varme.

Fyr korrekt i brændeovnen: Tænd op i toppen med tørt og rent brænde, rigelig luft og høj temperatur. Gå ud og tjek om skorstensrøgen er næsten usynlig. Så er fyringens økonomi og miljøvenlighed i top. Gå ind og nyd brændeovnens varme, hygge og cirkulation af indeluften.

Træ er praktisk

Træ er stærkt

- Træ er verdens stærkeste byggemateriale i forhold til vægten. Derfor er højhuse af træ kraftigt på vej frem.
- Træ er elastisk. Træhuse bliver stående under jordskælv i modsætning til betonhuse.
- Træ kan brænde, men massivt træ brænder med forudsigelig hastighed og forkuller langsomt så konstruktionen holdes intakt.
- Træ er let at bearbejde og let at transportere.

Derfor har træet tekniske muligheder som ingen andre materialer har. Træ kan bruges overalt

og til vidt forskellige formål.

Træ er levende, og det kan styres

Træ er et biologisk materiale og kan derfor nedbrydes af sol, vind, vand og mikroorganismer. Men med de rette forholdsregler kan et træhus holde i mange generationer:

- Vælg den rigtige træart.
- Brug træet korrekt. Sørg fx for at lede vand væk.
- Hvis træbeskyttelse er nødvendigt, så brug den rette.

Træ er økonomisk

Træ er ofte billigt at bygge med

Moderne træbyggerier, både parcelhuse, fleretagesbygninger og store broer, er ofte yderst konkurrencedygtige på prisen sammenlignet med andre byggematerialer.

Konstruktionstiden er ofte væsentligt kortere med træ.

Erfaringer fra det svenske træbyggeprogram viser at fleretagesbyggeri af træ oftest er det billigste. Også udvidelse af et eksisterende byggeri er ofte billigst med træ.

Træ er samfundsøkonomisk langt det bedste materiale

I fremtiden vil der blive stillet stadigt strengere krav om mindre energiforbrug og CO₂-udledning, fx i byggeriet. I et livscyklus-perspektiv er valget af materiale afgørende.

Når energiforbrug og CO₂-udledning medregnes i den samfundsøkonomiske pris for et byggeri, er der ingen tvivl: Træ er langt det mest økonomiske materiale.

Tal om træ

1 m³ træ sparer atmosfæren for 2 tons CO₂

Når træ bruges i stedet for fx stål og beton, gavner det klimaet på to måder:

1. Der lagres cirka 1 ton CO₂ i 1 m³ træ.

2. Der spares i gennemsnit yderligere 1 ton CO₂ som produktionen af et tilsvarende produkt i stål eller beton medfører.

Derfor spares atmosfæren for 2 tons CO₂ når 1 m³ træ erstatter 1 m³ beton eller stål, fx i byggeriet.

Til sidst kommer en tredje gevinst for miljøet: Efter brug kan træproduktet brændes. Så udnyttes den lagrede solenergi. Det sparer kul, olie og gas og efterlader intet affald.

1 ton CO₂ svarer til udslippet fra 430 liter benzin.

Verdens skove

Skove dækker cirka 30% af verdens jord eller knap 40 millioner km². Skovarealet falder med cirka 50.000 km² om året. Tabet skyldes rydning af tropisk regnskov, som kun i nogen grad opvejes af tilplantninger andre steder.

Skovene er ulige fordelt. Verdens 10 skovrigeste lande rummer 2/3 af alle skove: Rusland, Brasilien, Canada, USA, Kina, Demokratiske Republik Congo, Australien, Indonesien, Peru og Indien.

Danmarks skove

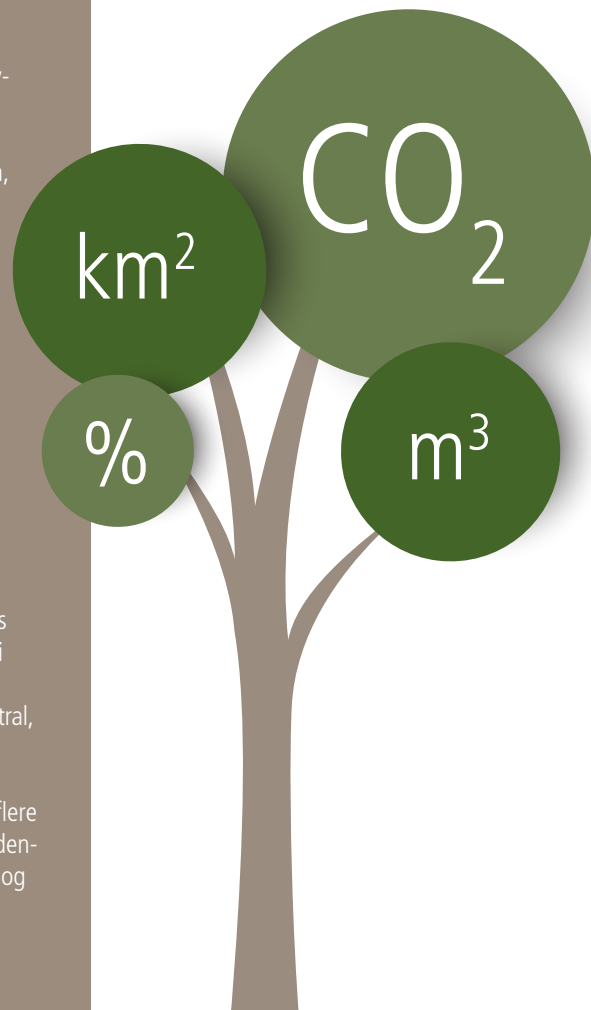
Skove dækker 13 % af Danmarks jord. Skovarealet er steget siden det historiske lavpunkt omkring 1800 med kun ca. 3% skov.

Folketinget har sat et mål på cirka 20% skov omkring 2100.

Plant 1-2 træer om året og bliv CO₂-neutral

En dansker udleder i gennemsnit 7,2 tons CO₂ om året. Et hugstmodent træ lagrer i gennemsnit 5 tons CO₂. Så plantning af 1-2 træer om året gør en dansker CO₂-neutral, hvis alle træerne står til hugstmodenhed.

I skovbruget plantes dog 20-100 gange flere træer end der bliver stående til hugstmodenhed. De fleste træer tyndes ud undervejs og bruges til fx papir, plader og CO₂-neutral energi.

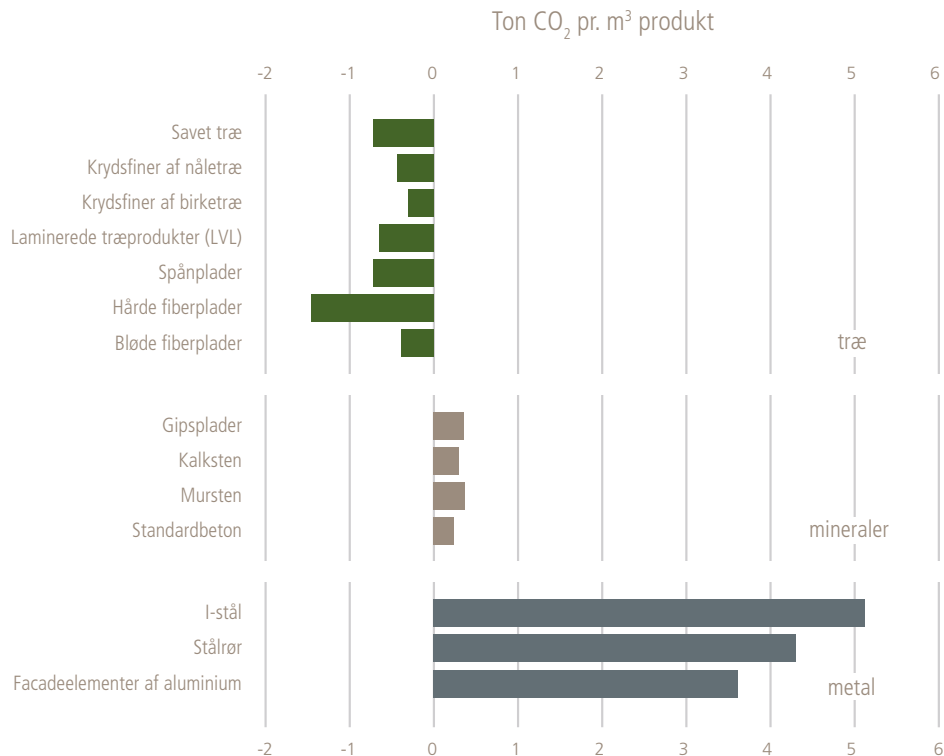
Netto CO₂-udslippet fra udvalgte byggematerialer over en hel livscyklus

Danmarks forbrug af træprodukter

Danmarks forbrug af træprodukter (papir og møbler undtaget) dækkes af træ fra disse lande hvor tallene svinger lidt fra år til år:

- Danmark: Ca. 25%
- Sverige: Ca. 25%
- Tyskland og Finland: Ca. 20%
- Norge, Polen, Baltikum, Rusland, Østrig og andre: Ca. 25%
- Troperne: Under 5%

Jo mere træ der bruges, jo mere CO₂ bliver fjernet fra atmosfæren og lagt på lager.

Træ er genialt

- Træ vokser.
Det er en fornyelig ressource.
- Træ kan bruges og genbruges.
- Træ giver intet affald, men CO₂-neutral energi når det brændes efter brug.

Derfor er træ verdens mest miljøvenlige råstof.

Oven i købet er det økonomisk at bruge træ, og de fleste mennesker elsker træprodukter.

Træ er fremtidens råstof.

Læs mere

TRÆ.DK – Danmarks træportal hvor du altid kan finde masser af viden og nyheder om træ og træprodukter.

Bestil det gratis nyhedsbrev fra **TRÆ.DK**

Se **TRÆ.DK** på Facebook med masser af billeder og lyd om træer og skov.

Denne folder er støttet af:

TRÆETS UDDANNELSES-
OG UDVIKLINGSFOND

TRÆ.DK
DANMARKS TRÆPORTAL